

Danas djeca dolaze drugačije na Zemlju nego u prijašnjim vremenima. Zašto?

Wolfgang Sassmannshausen

Waldorfska pedagogija se bavi ne samo s onim što je sad u životu, već i onim što je bilo prije i što će biti poslije.

Danas se djeca rađaju posebna tako da često trebaju psihijatrijsku pomoć. ili su agresivna, hipeaktivna, slabe pažnje ili su potpuno neuočljiva.

Steiner: Djetinjstvo danas je radikalno drugačije, a posebno na prelazu tisućljeća. Djeca dolaze sa osjećajem sumnje, zdvojnosti. Pitaju se je li dobro da sam došao ili je Zemlja krivi cilj? Ispod osobnog temeperamenta svako dijete ima temeljnu melankoliju. Sad je predavač dao svoju sliku: Gore je nebo, dole Zemlja a između dvije tračnice. Neka ja se penju gore na nebo, a neka silaze dole. Kad vide ova Ja koja se frustrirano vraćaju sa zemlje onda Ja koja idu na zemlju dvoje da li će tu biti sretni. Danas je sve otvoreno i nesigurno u životu, od posla do stabilnosti roditeljskih veza. Dijete mora na to razvit otpornost. Život je rizik i pitam se da li ću izvršiti svoj zadatak ili ću se izgubiti u elektronicima, radoholičarstvu i sl (misli si novodošla duša) Ako ne pazim , promašim svoj cilj.

Današnje dijete je drugačije jer nema djeteta koji želi da ga poučavaju o smislu života (jer to znaju iz prošlih kulturnih razdoblja).

Pedagogija počinje u Grčkoj. Kako odgajati djecu? Za ono što je najviše za nas , a to je ljepota tijela u estetici pokreta. Olimpijske igre ne za pobjedu nego pokazati kretnje mišića. Ideal ljepote.

Ako je tijelo dobro oblikovano onda će iz njega proizaći znanstvena mudrost. (Zdrav duh u zdravom tijelu). Ne trebaš matematiku ulijevati u čovjeka jer ona već je u svakom čovjeku samo je pitanje kako to izvući iz čovjeka. Posvećenici su prenosili ljudima ono što su bogovi namjenili ljudima. Spavanje u hramu (posvećenje u 3 dana) donosilo je najviši cilj obrazovanja - da znaš što je smisao života. U srednjovjekovnim samostanima su ljudi otkrivali božanski smisao života. Danas je smisao materijalistički - da budeš izvanjski uspješan. Nijedno dijete ne želi o tome biti

poučavano, a ako ga ipak poučavaš onda postanu revoltirani, ali nisu djeca revoltirana , nego nebo u njima.

Josef Boys: suvremena misterijska mjesta su kolodvori, tamo gdje život pulzira. Nema smisla ono što ne integriram u život. Ako kažem : isplati se tu provesti 30 godina, idem rado na svoj posao - onda je život ispunjen. U svom svakodnevnom životu se razvijam i tome se vesele djeca. Ne žele slušati predavanje o opuštenosti, nego je doživjeti kroz tvoje djelovanje. Što smo ostvarili kod sebe to ima uspjeha kod djece: Tata, uzmi svoj život u ruke i pokaži da ga možeš oblikovati kako treba. Erik Kesner: Nema ništa dobro ako ga ne činiš.

U vrtiću djecu zanima naša međusobna visoka kavaliteta ophođenja i ako se nešto razbije odmah ćemo popraviti.

Svijet dovesti u red je naš unutrašnji zadatak. Ako majka kaže - otac je propalica, a otac - majka je šlamperica to je duboko povrijeđivanje djeteta. Ako majka odnos dovede u red sa ocem - odnos s djetetom se pročišćava, a ne moraliziranje - što smiješ, a što ne.

Svijet dovesti u red - to je naš zadatak, a to djeca žele doživjeti. To je svijet posvećenja - da čovjek može stvoriti red u svijetu. Roditelj često povrijedi djeteta sa: nemoj ovo , daj to. Djeteta uvijek ponovo dolazi pred oca sa stavom: Oče, pokušaj ponovo, ti to možeš bolje.- Gleda na mogućnosti.

Leibnitz: Spontanost - mogu se iz sebe samog razvijati, ne trebam nekog tko će mi izvana pričati Bog je u meni. Kao što se Savao razvio u Pavla. Djeteta: Tata ti ti možeš ako hoćeš (potsvjesno govori) Sa 10 godina je druga faza prkosa i tada nestaje ta nebeska snaga iz djeteta. Kad bi mi imali te nebeske snage i tako pristupali kao djeteta tad bi 95% konflikata otpalo.

Unutarnja perspektiva je: Gledaj što mi možemo iz sebe razviti. Oblikuj život za sebe da si zadovoljan. Jer kad djeteta doživi neuspješne duše koje idu na nebo tad se u njemu javlja sumnja koju liječiš tako da djetetu pokažeš da je tvoj život ispunjen i da ima smisla.

Pedagogija je danas (pa i Waldorfska kaže iskusni predavač) odnos moći. A djeca kažu - ne hvala, taj odnos ne želimo. Ljudski oblik je susresti pedagoga na istoj razini, a ne kao moć.

Djeca ustaju protiv odnosa moći. Danas se djecu gleda sa deficitima, mehaničarski. Nema deficita kod djece , ima samo

teških odnosa, da u ovom odnosu ja ne mogu dalje, ali ja sam dio tog odnosa.

Ne postoje pravila i mala djeca ne trebaju pravila. Terk oko 10. godine osjećaj za pravednost i tada su otvoreni za svijest o pravilima.

Malu djecu mogu voditi preko navika. Što mi je važno , to konzekventno živim. Mala djeca protestiraju, prkose pred mamom, bez logike ali zapravo kažu: Mama, volim te, to radim samo pred tobom jer sam kraj tebe siguran, razvija svoje zemaljsko jastvo. Ja i svijet je dvoje pa djetetu treba igra s granicom. To radim samo s tobom jer znam da me mama bezuvjetno voli. Kod nje mogu isprobati.

Humor je važan, trebate se radovati, igrati se, a ne samo prestani . Ne slomiti volju, niti pustiti da se izgubi, u sebi se radovati tim situacijama. Djeca iz nas provociraju naše dobre sposobnosti. Svjesno su došla k nama i htjeli bi nam nešto dati. Djetetu treba 1 čovjeka koji ga apsolutno voli. (i ne samo dijete). Odnos prema djetetu ne treba biti nikad opterećenje. Odgoj je samoodgoj.

Tekst pribeležio dr Ratimir Šimetin
Zagreb, 2018